

RAPORT ZA III KWARTAŁ 2018 ROKU
OPTEAM SPÓŁKA AKCYJNA

zawierający

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES DZIEWIĘCIU MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU

SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ

TAJĘCINA, DNIA 8 LISTOPADA 2018 ROKU

Spis treści

A. WYBRANE DANE FINANSOWE KWARTALNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA OKRES DZIEWIĘCIU MIESIĘCY 2018 ROKU OPTeam S.A.	4
B. ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE OPTeam S.A. ZA OKRES DZIEWIĘCIU MIESIĘCY SPORZĄDZONE NA 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU.	5
B.1. Sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
B.2. Sprawozdanie zysków i strat	7
B.3. Sprawozdanie z całkowitych dochodów	8
B.4. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
B.5. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	10
C. WYBRANE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO OPTeam S.A. SPORZĄDZONEGO NA 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU.	13
C.1. Informacje ogólne i przedmiot działalności	14
C.2. Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej	14
C.3. Notowania na rynku regulowanym	15
C.4. Znaczący akcjonariusze, struktura i zmiany akcjonariatu	15
C.5. Określenie łącznej liczby i wartości nominalnej wszystkich akcji Emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	15
C.6. Zmiany w strukturze jednostki gospodarczej, połączenia, przejęcia lub sprzedaż jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych	16
C.7. Okresy, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i dane porównywalne	16
C.8. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe	16
C.9. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej	16
C.10. Przyjęte zasady przy sporządzaniu sprawozdania	17
C.11. Zmiany prezentacji	22
C.12. Zdarzenia gospodarcze ujęte przez wynik lat ubiegłych	22
C.13. Korekty wynikające z błędów	22
C.14. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza	22
C.15. Zasady przeliczania wybranych danych finansowych na EUR	22
C.16. Zmiany szacunków oraz odpisów aktualizujących wartość aktywów	23
C.17. Nabycia i zmniejszenia innych wartości niematerialnych	24
C.18. Nabycia i zmniejszenia rzeczowych aktywów trwałych	25
C.19. Aktywa finansowe	25
C.20. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	26
C.21. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	26
C.22. Koszty działalności operacyjnej	27
C.23. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto, przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub częstotliwość	27
C.24. Informacje o emisjach, wykupie i spłacie dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	28
C.25. Podmioty powiązane	28
C.26. Istotne dokonania OPTeam S.A. w okresie sprawozdawczym	29
C.27. Sezonowość lub cykliczność w działalności Spółki w okresie śródrocznym	29
C.28. Stanowisko zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie półrocznym w stosunku do wyników prognozowanych	29
C.29. Sprawy sądowe - wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	29
C.30. Informacje o zawarciu przez emitenta jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe	29
C.31. Segmenty działalności	29
C.32. Zobowiązania warunkowe	30
C.33. Informacje o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji stanowi równowartość co najmniej 10 % kapitałów własnych emitent	30
C.34. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	31

C.35. Informacje o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez jednostkę umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy jednostki.	31
C.36. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.	32
C.37. Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi.	32
C.38. Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta.	32
C.39. Wskazanie czynników, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału.	32
C.40. Zatwierdzenie do publikacji.	33

A. Wybrane dane finansowe kwartalnego sprawozdania finansowego za okres dziewięciu miesięcy 2018 roku OPTeam S.A.

L. p.	Wybrane dane finansowe	w tys. PLN		w tys. EUR	
		Za okres od 01.01.2018 do 30.09.2018	Za okres od 01.01.2017 do 30.09.2017	Za okres od 01.01.2018 do 30.09.2018	Za okres od 01.01.2017 do 30.09.2017
I	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	41 326	36 021	9 716	8 462
II	Zysk (strata) na sprzedaży	-1 217	-4 213	-286	-990
III	Zysk (strata) na działalności operacyjnej	-659	-3 754	-155	-882
IV	Zysk (strata) przed opodatkowaniem	366	-3 359	86	-789
V	Zysk (strata) netto,	331	-3 527	78	-829
VI	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 708	-7 312	402	-1 718
VII	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-471	-8 623	-111	-2 026
VIII	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-1 095	2 451	-257	576
IX	Przepływy pieniężne netto razem - zmiana stanu środków pieniężnych	142	-13 484	33	-3 168
X	Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (PLN / EUR)	0,05	-0,48	0,01	-0,11
		w tys. PLN		w tys. EUR	
		Stan na 30.09.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 30.09.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
XI	Aktywa razem	43 905	48 102	10 279	11 533
XII	Długoterminowe zobowiązania i rezerwy	7 173	7 113	1 679	1 705
XIII	Krótkoterminowe zobowiązania i rezerwy	8 791	12 559	2 058	3 011
XIV	Kapitał własny	27 941	28 430	6 541	6 816
XV	Kapitał zakładowy	730	730	171	175
XVI	Średnia ważona liczba akcji w szt.	7 300 000	7 300 000	7 300 000	7 300 000
XVII	Wartość księgową na jedną akcję zwykłą(PLN/ EUR)	3,83	3,89	0,90	0,93

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu finansowym przeliczono na walutę EUR w następujący sposób:

- pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej (bilansu) przeliczone są według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na dzień bilansowy

w dniu 30 września 2018 roku 1 EUR = 4,2714 PLN

w dniu 31 grudnia 2017 roku 1 EUR = 4,1709 PLN

w dniu 30 września 2017 roku 1 EUR = 4,3091 PLN

- pozycje sprawozdania zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczone są według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie sprawozdawczym

w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. 1 EUR = 4,2535 PLN

w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2017 r. 1 EUR = 4,2566 PLN

kurs EUR średni wg NBP najwyższy (4,3978 PLN) i najniższy (4,1423 PLN) w roku 2018

kurs EUR średni wg NBP najwyższy (4,4157 PLN) i najniższy (4,1709 PLN) w roku 2017

***B. Śródroczne skrócone sprawozdanie
finansowe OPTeam S.A. za okres dziewięciu
miesięcy sporządzone na 30 września 2018
roku.***

B.1. Sprawozdanie z sytuacji finansowej - bilans

AKTYWA	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.06.2018	Stan na 31.12.2017	Stan na 30.09.2017
A. Aktywa trwałe	32 679 244,82	32 178 980,28	31 964 598,49	34 472 018,27
1. Wartość firmy	184 193,99	184 193,99	184 193,99	184 193,99
2. Inne wartości niematerialne	3 730 234,07	4 116 961,21	4 601 629,66	5 008 763,99
3. Rzeczowe aktywa trwałe	16 332 056,56	15 661 637,32	16 165 817,44	16 444 009,21
4. Nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-
5. Należności długoterminowe	117 534,87	94 738,47	100 558,48	120 488,03
6. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	9 207 470,67	8 890 500,11	10 217 636,11	11 927 764,97
7. Aktywa finansowe	2 835 148,48	2 835 148,48	400 000,00	400 000,00
8. Aktywa z tytułu podatku odroczonego	272 606,18	395 800,70	294 762,81	386 798,08
9. Inne rozliczenia międzyokresowe	-	-	-	-
B. Aktywa obrotowe	11 225 503,95	14 946 301,73	16 137 871,29	12 862 548,64
1. Zapasy	2 516 165,44	2 617 120,30	3 447 095,13	3 219 671,16
2. Należności z tytułu dostaw i usług	5 760 889,32	9 877 652,76	11 637 287,61	8 423 178,18
3. Aktywa z tytułu umów z klientami	1 887 081,44	885 307,95	-	0,00
4. Należności pozostałe	89 220,75	67 188,74	183 764,22	217 522,51
5. Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych św.	65 628,38	133 996,52	227 037,88	4 592,13
6. Aktywa finansowe	-	-	-	101 934,22
7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	524 216,61	940 178,23	382 753,09	540 902,97
8. Rozliczenia międzyokresowe	382 302,01	424 857,23	259 933,36	354 747,47
C. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	-	-	-	-
RAZEM AKTYWA	43 904 748,77	47 125 282,01	48 102 469,78	47 334 566,91
PASYWA				
A. Kapitał własny	27 941 082,18	27 820 446,22	28 430 224,98	30 362 972,76
1. Kapitał akcyjny	730 000,00	730 000,00	730 000,00	730 000,00
2. Akcje własne (wielkość ujemna)	- 1 095,46	- 1 095,46	- 1 095,46	- 1 095,46
3. Kapitał zapasowy	22 089 513,06	22 089 513,06	27 549 556,09	27 549 556,09
4. Kapitał rezerwowy	5 611 807,38	5 611 807,38	5 611 807,38	5 611 807,38
5. Zysk (strata) z lat ubiegłych	- 819 822,45	- 819 822,45	-	-
6. Zyski (strata) netto	330 679,65	210 043,69	- 5 460 043,03	- 3 527 295,25
7. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego	-	-	-	-
B. Zobowiązania długoterminowe	7 173 077,77	6 705 702,59	7 113 299,69	7 530 394,41
1. Kredyty bankowe	-	-	-	-
2. Zobowiązania finansowe	790 371,22	232 690,40	286 221,97	326 466,59
3. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	-
4. Zobowiązania pozostałe	-	-	-	-
5. Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	504 751,29	468 967,39	574 074,27	906 956,69
6. Rezerwy na inne zobowiązania	60 864,64	60 864,64	60 864,64	42 701,62
7. Rozliczenia międzyokresowe	5 817 090,62	5 943 180,16	6 192 138,81	6 254 269,51
C. Zobowiązania krótkoterminowe	8 790 588,82	12 599 133,20	12 558 945,11	9 441 199,74
1. Kredyty bankowe	1 781 310,92	2 822 772,07	2 451 021,28	3 073 774,75
2. Zobowiązania finansowe	333 895,67	142 390,75	263 214,92	342 515,95
3. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	4 665 634,61	7 001 017,98	7 028 074,21	3 772 584,41
4. Zobowiązania z tytułu umów z klientami	204 162,13	385 813,33	-	-
5. Zobowiązania pozostałe	104 015,11	89 219,67	248 538,02	481 104,79
6. Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego i in.pod.	798 151,26	1 091 934,47	1 205 898,50	609 981,52
7. Rezerwy na zobowiązania	399 251,60	499 251,60	699 251,60	340 784,66
8. Rozliczenia międzyokresowe	504 167,52	566 733,33	662 946,58	820 453,66
D. Zobowiązania dotyczące aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-
RAZEM PASYWA	43 904 748,77	47 125 282,01	48 102 469,78	47 334 566,91

B.2. Sprawozdanie zysków i strat

Sprawozdanie zysków i strat	Za okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Za okres od 01.01.2018 do 30.09.2018	Za okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	Za okres od 01.01.2017 do 30.09.2017
A. Działalność kontynuowana				
I. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	14 439 700,17	41 325 798,66	13 240 794,54	36 020 530,90
1. Przychody ze sprzedaży produktów i usług	7 798 624,94	23 388 234,79	6 121 300,86	16 541 122,26
2. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	6 641 075,23	17 937 563,87	7 119 493,68	19 479 408,64
II. Koszty sprzedanych produktów towarów i materiałów, w tym:	12 018 426,49	34 599 278,10	11 876 509,75	32 499 448,49
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	7 131 527,75	20 936 970,83	6 251 669,31	16 875 619,47
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	4 886 898,74	13 662 307,27	5 624 840,44	15 623 829,02
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	2 421 273,68	6 726 520,56	1 364 284,79	3 521 082,41
1. Koszty sprzedaży	1 343 576,47	3 831 659,35	1 251 137,68	3 750 707,92
2. Koszty ogólnego zarządu	1 449 005,59	4 111 606,62	1 367 518,38	3 982 913,94
IV. Zysk (strata) ze sprzedaży	-371 308,38	-1 216 745,41	-1 254 371,27	-4 212 539,45
1. Pozostałe przychody operacyjne	359 196,00	840 625,23	299 135,66	833 782,91
2. Pozostałe koszty operacyjne	3 804,15	282 464,04	210 572,17	375 661,97
V. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-15 916,53	-658 584,22	-1 165 807,78	-3 754 418,51
1. Przychody finansowe	18 155,20	2 143 035,02	61 617,07	123 820,77
2. Koszty finansowe	39 594,85	108 204,16	-53 259,00	108 485,35
3. Udział w wyniku netto jednostki stowarzyszonej	316 970,56	-1 010 165,44	0,00	380 052,59
VI. Zysk (strata) brutto – przed opodatkowaniem	279 614,38	366 081,20	-1 050 931,71	-3 359 030,50
1. Podatek dochodowy	158 978,42	35 401,55	19 424,93	168 264,75
VII. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	120 635,96	330 679,65	-1 070 356,64	-3 527 295,25
B. Działalność zaniechana	0,00	0,00	0,00	0,00
I. Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Zysk (strata) netto za rok obrotowy	120 635,96	330 679,65	-1 070 356,64	-3 527 295,25
Zysk netto za rok obrotowy (w złotych)	120 635,96	330 679,65	-1 070 356,64	-3 527 295,25
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	0,00	7 300 000	7 300 000	7 300 000
Zysk na jedną akcję zwykłą (w złotych)	0,02	0,05	-0,15	-0,48
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	7 300 000,00	7 300 000	7 300 000	7 300 000
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w złotych)	0,02	0,05	-0,15	-0,48

B.3. Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Za okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Za okres od 01.01.2018 do 30.09.2018	Za okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	Za okres od 01.01.2017 do 30.09.2017
I. Zysk (strata) netto	120 635,96	330 679,65	-1 070 356,64	-3 527 295,25
II. Inne całkowite dochody	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Podlegające przekwalifikowaniu w późniejszym terminie do wyniku finansowego	0,00	0,00	0,00	0,00
Podatek dochodowy odnoszący się do elementów innych całkowitych dochodów podlegających przekwalifikowaniu do wyniku finansowego	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Nie podlegające przekwalifikowaniu w późniejszym terminie do wyniku finansowego	0,00	0,00	0,00	0,00
Podatek dochodowy odnoszący się do elementów innych całkowitych dochodów nie podlegających przekwalifikowaniu do wyniku finansowego	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Całkowite dochody ogółem	120 635,96	330 679,65	-1 070 356,64	-3 527 295,25

B.4. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	Za okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Za okres od 01.01.2018 do 30.09.2018	Za okres od 01.07.2017 do 30.09.2017	Za okres od 01.01.2017 do 30.09.2017
A. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ				
I. Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	279 614,38	366 081,20	-1 050 931,71	-3 359 030,50
II. Korekty razem	558 665,37	1 342 178,30	-119 082,54	-3 953 003,74
1. Amortyzacja	681 333,28	2 050 678,11	711 274,20	2 182 477,44
2. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	39 562,84	108 067,62	15 282,05	21 957,27
3. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-359 592,82	-1 126 909,62	-6 566,01	-386 278,27
4. Zmiana stanu rezerw	-100 000,00	-243 607,17	0,00	-1 250 000,00
5. Zmiana stanu zapasów	100 954,86	651 182,63	2 211 266,01	-1 092 066,37
6. Zmiana stanu należności	3 138 529,68	4 228 293,43	2 449 499,53	7 488 024,31
7. Zmiana stanu zobowiązań krótk. z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-2 796 022,34	-2 710 547,62	-5 692 271,76	-11 314 096,94
8. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-146 100,13	-795 156,63	192 433,44	-322 007,18
9. Zapłacony podatek dochodowy	0,00	0,00	0,00	718 986,00
10. Inne korekty	0,00	-819 822,45	0,00	0,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	838 279,75	1 708 259,50	-1 170 014,25	-7 312 034,24
B. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ				
I. Wpływy	54 281,10	101 494,42	126 238,50	351 767,83
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	54 281,10	101 494,42	13 734,96	28 775,61
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Zbycie aktywów finansowych	0,00	0,00	112 503,54	322 992,22
4. Inne wpływy inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Wydatki	84 263,99	572 922,19	56 530,16	8 974 997,41
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trw.	84 263,99	185 013,19	56 530,16	1 647 784,66
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Na aktywa finansowe	0,00	387 909,00	0,00	7 327 212,75
4. Inne wydatki inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-29 982,89	-471 427,77	69 708,34	-8 623 229,58
C. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ				
I. Wpływy	-371 750,79	0,00	572 625,66	3 073 774,75
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji) akcji i innych instr. kapitał.	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Kredyty i pożyczki	-371 750,79	0,00	572 625,66	3 073 774,75
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Inne wpływy finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00
II Wydatki	852 507,69	1 095 368,21	186 902,92	623 118,37
1. Nabycie udziałów (akcji) własnych	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Spłaty kredytów i pożyczek	669 710,36	669 710,36	0,00	0,00
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	143 234,49	317 590,23	161 249,44	534 336,85
8. Odsetki	39 562,84	108 067,62	25 653,48	88 781,52
9. Inne wydatki finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-1 224 258,48	-1 095 368,21	385 722,74	2 450 656,38
D. PRZEPLÝWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM (A.III +/- B.III +/- C.III)	-415 961,62	141 463,52	-714 583,17	-13 484 607,44
E. BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH, W TYM				
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00	0,00	0,00
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	940 178,23	382 753,09	1 255 486,14	14 025 510,41
G. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU (F +/- D), W TYM:				
- o ograniczonej możliwości dysponowania	0,00	0,00	0,00	0,00

B.5. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

1. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym na dzień 30 września 2018 r.

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Akcje własne (wielkość ujemna)	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zyski (strata) netto	Odpisy z zysku nett w ciągu roku obrotowego	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	730 000,00	-1 095,46	27 549 556,09	5 611 807,38	-5 460 043,03	0,00	0,00	28 430 224,98
Przekształcenie danych porównywalnych wynikających z wdrożenia MSSF 15 i MSSF 9	0,00	0,00	0,00	0,00	-819 822,45	0,00	0,00	- 819 822,45
Stan na 1 stycznia 2018 – po ujęciu wpływu wdrożenia MSSF 15 i MSSF 9	730 000,00	-1 095,46	27 549 556,09	5 611 807,38	-6 279 865,48	0,00	0,00	27 610 402,53
Podział wyniku finansowego z lat ubiegłych na:	0,00	0,00	-5 460 043,03	0,00	5 460 043,03	0,00	0,00	0,00
- kapitał zapasowy	0,00	0,00	-5 460 043,03	0,00	5 460 043,03	0,00	0,00	0,00
- wypłata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Całkowite dochody ogółem - zysk netto roku obrotowego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	330 679,65	0,00	330 679,65
Stan na 30 września 2018 r.	730 000,00	-1 095,46	22 089 513,06	5 611 807,38	- 819 822,45	330 679,65	0,00	27 941 082,18

2. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym na dzień 30 czerwca 2018 roku

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Akcje własne (wielkość ujemna)	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zyski (strata) netto	Odpisy z zysku nett w ciągu roku obrotowego	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	730 000,00	-1 095,46	27 549 556,09	5 611 807,38	-5 460 043,03	0,00	0,00	28 430 224,98

*Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe OPTeam S.A. za okres od 1.01.2018 do 30.09.2018 roku
(wszystkie kwoty wyrażone są w PLN, o ile nie podano inaczej)*

Przekształcenie danych porównywalnych wynikających z wdrożenia MSSF 15 i MSSF 9	0,00	0,00	0,00	0,00	-819 822,45	0,00	0,00	- 819 822,45
Stan na 1 stycznia 2018 – po ujęciu wpływu wdrożenia MSSF 15 i MSSF 9	730 000,00	-1 095,46	27 549 556,09	5 611 807,38	-6 279 865,48	0,00	0,00	27 610 402,53
Podział wyniku finansowego z lat ubiegłych na:	0,00	0,00	-5 460 043,03	0,00	5 460 043,03	0,00	0,00	0,00
- kapitał zapasowy	0,00	0,00	-5 460 043,03	0,00	5 460 043,03	0,00	0,00	0,00
- wypłata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Całkowite dochody ogółem - zysk netto roku obrotowego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	210 043,69	0,00	210 043,69
Stan na 30 czerwca 2018 r.	730 000,00	-1 095,46	22 089 513,06	5 611 807,38	- 819 822,45	210 043,69	0,00	27 820 446,22

3. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym na dzień 31 grudnia 2017 r.

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Akcje własne – wielkość ujemna	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zyski (strata) netto	Odpisy z zysku nett w ciągu roku obrotowego	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2017 r.	730 000,00	-1 095,46	19 177 836,45	5 611 807,38	8 371 719,64	0,00	0,00	33 890 268,01
Podział wyniku finansowego z lat ub. z tego:	0,00	0,00	8 371 719,64	0,00	-8 371 719,64	0,00	0,00	0,00
- na kapitał zapasowy	0,00	0,00	8 371 719,64	0,00	-8 371 719,64	0,00	0,00	0,00
- wypłata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Całkowite dochody ogółem - zysk netto roku obrotowego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 460 043,03	0,00	-5 460 043,03
Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stan na 31 grudnia 2017 r.	730 000,00	-1 095,46	27 549 556,09	5 611 807,38	0,00	-5 460 043,03	0,00	28 430 224,98

4. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym na dzień 30 września 2017 r.

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Akcje własne (wielkość ujemna)	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zyski (strata) netto	Odpisy z zysku nett w ciągu roku obrotowego	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2017	730 000,00	-1 095,46	19 177 836,45	5 611 807,38	8 371 719,64	0,00	0,00	33 890 268,01
Podział wyniku finansowego z lat ubiegłych	0,00	0,00	8 371 719,64	0,00	-8 371 719,64	0,00	0,00	0,00
- kapitał zapasowy	0,00	0,00	8 371 719,64	0,00	-8 371 719,64	0,00	0,00	0,00
- wypłata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Całkowite dochody ogółem - zysk netto roku obrot.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 527 295,25	0,00	-3 527 295,25
Stan na 30 września 2017 r.	730 000,00	-1 095,46	27 549 556,09	5 611 807,38	0,00	-3 527 295,25	0,00	30 362 972,76

**C. Wybrane informacje objaśniające do
skróconego sprawozdania finansowego
OPTeam S.A. sporządzonego na 30 września
2018 roku**

C.1. Informacje ogólne i przedmiot działalności

OPTeam Spółka Akcyjna z siedzibą w Tajęcina 113 k/Rzeszowa zwana dalej Spółką. OPTeam działa od 1988 roku, najpierw pod firmą COMFORT Sp. z o.o., a od 1992 roku jako OPTIMUS-COMFORT Sp. z o.o. W obecnej formie prawnej Spółka działa od dnia 5.05.2003 roku. Od 11 października 2010 roku akcje Spółki notowane są na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Spółka OPTeam S.A. jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego Przedsiębiorców Krajowych pod numerem 000160492 prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółka posiada numer statystyczny REGON 008033000 oraz numer NIP 813 03 34 531.

Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

OPTeam S.A. prowadzi działalność gospodarczą w Mieleckiej SSE na podstawie Zezwolenia Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. nr 149/ARP/2008 z dnia 18 września 2008 r.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest:

- działalność związana z oprogramowaniem, w tym: analiza, projektowanie i programowanie systemów,
- działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki,
- działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi,
- pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych,
- przetwarzanie danych, zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność
- sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń fiskalnych, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania,
- wykonywanie instalacji elektrycznych i pozostałych instalacji budowlanych,
- naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych, sprzętu telekomunikacyjnego,
- usługi outsourcingu HR,
- pozaszkolne formy edukacji.

C.2. Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie objętym sprawozdaniem w skład **Zarządu** OPTeam S.A. wchodzili;

Tomasz Ostrowski	Prezes Zarządu
Radosław Bednarski	Wiceprezes Zarządu - do 30.06.2018 r
Jacek Błahut	Wiceprezes Zarządu - od 21.06.2018 r.
Rafał Gnojnicki	Wiceprezes Zarządu - od 21.06.2018 r.

W okresie objętym sprawozdaniem i na dzień publikacji raportu w skład **Rady Nadzorczej** OPTeam S.A. wchodzili:

Janusz Bober	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Pelczar	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Wiesław Zaniewicz	Sekretarz Rady Nadzorczej
Marcin Lewandowski	Członek Rady Nadzorczej
Ryszard Woźniak	Członek Rady Nadzorczej
Wacław Irzeński	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Kołodziejczyk	Członek Rady Nadzorczej

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje 3 osobowy komitet audytu, w skład którego wchodzi Marcin Lewandowski jako przewodniczący oraz Wiesław Zaniewicz i Piotr Kołodziejczyk jako członkowie.

C.3. Notowania na rynku regulowanym

Gielda	Gielda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Ul. Książęca 4 00-498 Warszawa
Symbol na GPW	OPM
Sektor na GPW	Informatyka
Rynek Równoległy	5 Plus
Indeksy	WIG
System depozytowo - rozliczeniowy	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) Ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa

C.4. Znaczący akcjonariusze, struktura i zmiany akcjonariatu

Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, następujący akcjonariusze posiadają bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki OPTeam S.A., w tym:

- na dzień przekazania raportu tj. 8.11.2018 roku,
- na dzień publikacji poprzedniego raportu tj. 27.09.2018 r. (za I półrocze 2018).

Akcjonariusze	Liczba akcji i głosów na WZA 08.11.2018	% udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA 08.11.2018	Liczba akcji i głosów na WZA 27.09.2018	% udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA 27.09.2018
Janusz Bober	1 372 523	18,80 %	1 372 523	18,80 %
Andrzej Pelczar	1 372 523	18,80 %	1 372 523	18,80 %
Ryszard Woźniak	1 378 512	18,88 %	1 378 512	18,88 %
Wacław Irzeński	1 372 523	18,80 %	1 372 523	18,80 %
ZM Invest S.A.	450 000	6,16 %	450 000	6,16 %
Pozostali akcjonariusze – nieposiadający 5%	1 353 919	18,55 %	1 353 919	18,55 %
Razem kapitał akcyjny	7 300 000	100,00 %	7 300 000	100,00 %

Struktura akcjonariatu uaktualniana jest na podstawie formalnych zawiadomień od akcjonariuszy posiadających co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki i innych informacji dostępnych Spółce.

W okresie od przekazania raportu za pierwsze półrocze 2018 r., tj. od dnia 27.09.2018 r. do dnia 08.11.2018 r. nie wystąpiły zmiany w strukturze znacznych pakietów akcji emitenta.

C.5. Określenie łącznej liczby i wartości nominalnej wszystkich akcji Emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Zmiany w stanie posiadania akcji OPTeam S.A. przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki OPTeam S.A. w trzecim kwartale 2018 roku i na dzień przekazania raportu kwartalnego, odrębnie dla każdej z osób.

Akcjonariusze	Liczba akcji i głosów na WZA 08.11.2018	% udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA 08.11.2018	Liczba akcji i głosów na WZA 27.09.2018	% udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA 27.09.2018
Janusz Bober – Przewodniczący Rady Nadzorczej	1 372 523	18,80 %	1 372 523	18,80 %
Andrzej Pelczar – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	1 372 523	18,80 %	1 372 523	18,80 %
Wacław Irzeński – Członek Rady Nadzorczej	1 372 523	18,80 %	1 372 523	18,80 %
Ryszard Woźniak – Członek Rady Nadzorczej	1 378 512	18,88 %	1 378 512	18,88 %
Tomasz Ostrowski – Prezes Zarządu	10 000	0,14 %	10 000	0,14 %

W okresie od publikacji raportu za pierwsze półrocze 2018 r., tj. od dnia 27.09.2018 r. do dnia publikacji niniejszego raportu nie wystąpiły zmiany w strukturze pakietów akcji Emitenta posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące.

C.6. Zmiany w strukturze jednostki gospodarczej, połączenia, przejęcia lub sprzedaż jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych

W okresie trzeciego kwartału 2018 roku nie wystąpiły zmiany struktury Emitenta, nie miały miejsca także połączenia, przejęcia ani sprzedaż jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych.

C.7. Okresy, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i dane porównywalne

Niniejsze sprawozdanie finansowe obejmuje dane okresu sprawozdawczego za trzeci kwartał 2018 roku oraz dane narastające za okres od 1 stycznia 2018 do 30 września 2018 roku z danymi porównywalnymi, w tym:

- według stanu na dzień 30 czerwca 2018 roku, 31 grudnia 2017 roku i 30 września 2017 roku dla *Sprawozdania z sytuacji finansowej (bilansu)* i dla *Sprawozdania ze zmian w kapitale własnym*,
- za trzeci kwartał 2017 roku i za okres od 1 stycznia 2017 do 30 września 2017 roku dla *Sprawozdania zysków i strat*, *Sprawozdania z całkowitych dochodów* i *Sprawozdania z przepływów pieniężnych*.

C.8. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

OPTeam S.A. nie sporządza skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

C.9. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez OPTeam S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości tj. przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy licząc od dnia 30 września 2018 roku. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenia kontynuowania działalności przez Spółkę.

C.10. Przyjęte zasady przy sporządzaniu sprawozdania

Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe za okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2018 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i zgodnie z innymi obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 roku, poz. 757) Spółka jest zobowiązana do publikowania wyniku finansowego za okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2018 roku, który jest uznany za bieżący śródroczny okres sprawozdawczy.

Stosowane zasady rachunkowości

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień i za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 roku zostało sporządzone z zastosowaniem takich samych zasad rachunkowości jak przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku, w którym to sprawozdaniu znajduje się opis istotnych zasad rachunkowości stosowanych przez OPTeam.

Niniejsze śródroczne sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie z ostatnim rocznym sprawozdaniem finansowym Spółki sporządzonym za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 roku.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu porównawczych sprawozdań finansowych Spółki, za wyjątkiem przyjętych nowych standardów rachunkowości tj. MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, których oczekiwany wpływ na sprawozdanie finansowe został opisany w punkcie A13 w rozdziale A. *Wprowadzenie do sprawozdania finansowego za rok 2017*, podanym do publicznej wiadomości w dniu 27 kwietnia 2018 roku.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zastosowanie po raz pierwszy

Spółka OPTeam po raz pierwszy zastosowała MSSF nr 15 „Przychody z umów z klientami” oraz Zmiany do MSSF 15 w sprawozdaniu finansowym sporządzonym za 2018 rok. Zarząd Spółki zdecydował się zastosować standard retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu pierwszego zastosowania, tzn., tylko do umów, które nie zostały jeszcze zakończone na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Dodatkowo łączny efekt pierwszego zastosowania standardu wprowadzany został jako korekta salda początkowego kapitału własnego w pozycji *Zysk lub strata z lat ubiegłych*.

Spółka zastosowała zatem dopuszczony w MSSF 15 wyjątek praktyczny i przeliczyła jedynie umowy istniejące na dzień pierwszego zastosowania (tj. na 1 stycznia 2018 roku) bez przekształcania danych porównawczych. Oznacza to, że dane na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 roku zostały sporządzone w oparciu o obowiązujące dotychczas standardy: MSR 18 „Przychody”, MSR 11”Umowy o usługę budowlaną” oraz interpretacje związane z ujmowaniem przychodów przed wejściem w życie MSSF 15.

Skutki zmian zostały opisane poniżej:

- przychody ze sprzedaży kompleksowych projektów IT (licencji i usług wdrożeniowych), które wg dotychczasowych zasad ujmowane były jednorazowo po zakończeniu prac dla klienta, są ujmowane stopniowo zgodnie ze stanem zaawansowania prac (metodą bazującą na nakładach, opartą o procent zaawansowania kosztowego); zmiana została ujęta w stanie początkowym *zysków/strat z lat ubiegłych* na 1 stycznia 2018 roku;
- we wczesnych etapach realizacji umowy (bądź w innych sytuacjach) Spółka może nie być w stanie dokonać racjonalnego pomiaru wyników stopnia realizacji świadczenia, ale oczekuje, że odzyska koszty poniesione w przyszłości. W takich przypadkach Spółka ujmuje przychody wyłącznie do wysokości kosztów poniesionych do momentu, w którym można dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełniania zobowiązania do wykonania

- świadczenia (metoda zysku zerowego);
- umowy na dostawę kompleksowego systemu infrastrukturalnego, które składają się z: dostawy sprzętu informatycznego, usług wdrożeniowych oraz usługi utrzymania systemu (gwarancje rozszerzone), traktowane do tej pory jako jednolite kontrakty, są traktowane jako odrębne obowiązki i odrębnie ujmowane; zmiana została ujęta w stanie początkowym *zysków/strat z lat ubiegłych* na 1 stycznia 2018 roku;
 - Spółka oceniła, że stosując MSSF 15, część gwarancji udzielanych do umów na dostawę i wdrożenie systemów informatycznych stanowi odrębne zobowiązanie ze względu na to, że wykraczają poza typowe warunki gwarancji. W rozumieniu MSSF 15 oznacza to dla Spółki ujęcie rozszerzonej gwarancji (opieki serwisowej, utrzymania systemu) jako zobowiązania do wykonania świadczenia i przypisania do takiej usługi części ceny z umowy. Zatem Spółka w takich przypadkach dokonuje alokacji części ceny z umowy do usługi gwarancyjnej. Przychód z usługi gwarancji rozszerzonej (opieki serwisowej, utrzymania systemu) rozpoznawany jest w czasie, ponieważ klient korzysta z usługi w miarę jej świadczenia przez dostawcę.

Wpływ wdrożenia MSSF 15 na aktywa netto na bilans otwarcia 2018 roku prezentuje tabela poniżej.

Wpływ wdrożenia MSSF 15 na dzień 1 stycznia 2018 roku – korekta bilansu otwarcia

Tytuł	Korekty BO na 1 stycznia 2018 roku
Aktywa	
Aktywa z tytułu umów z klientami (należności)	1 600 436,47
Zapasy (produkcja w toku)	-1 303 632,08
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	138 960,73
Pasywa	
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	731 372,26
Rezerwa na odroczonego podatku dochodowego	56 392,83
Wpływ netto na kapitał własny	
Zysk/strata netto z lat ubiegłych	-351 999,97

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zasady (polityka) rachunkowości

Z dniem 1 stycznia 2018 roku MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zastępuje i uchyla MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną, MSR 18 „Przychody”. Zgodnie z nowym standardem przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniem Spółki, przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr i usług klientowi.

Przychodami Spółki jest sprzedaż usług informatycznych oraz oprogramowania. Przychody generowane są głównie w czterech obszarach:

- sprzedaż usług własnych, głównie wdrożeniowo-modyfikacyjnych, a po etapie realizacji usług utrzymaniowych,
- sprzedaż licencji własnych,
- sprzedaż licencji obcych i usług,
- sprzedaż sprzętu informatycznego i usług z nim związanych.

Sprzedaż licencji i usług własnych.

Sprzedaż stanowią głównie przychody z kompleksowych projektów IT na które składają się dostawy licencji własnych, własnych usług wdrożeniowych i modyfikacyjnych. Przychody z tytułu zobowiązania do dostarczenia funkcjonalnego systemu IT są w Spółce rozpoznawalne w okresie realizacji umowy. Oznacza to że przychody ze sprzedaży kompleksowych projektów IT (licencji i usług wdrożeniowych), są ujmowane stopniowo zgodnie ze stanem zaawansowania prac (metoda

bazującą na nakładach, opartą o procent zaawansowania kosztowego) w okresie, kiedy klient nabywa kontrolę nad sprzedawanym dobrem.

We wczesnych etapach realizacji umowy (bądź w innych sytuacjach) Spółka może nie być w stanie dokonać racjonalnego pomiaru wyników stopnia realizacji świadczenia, ale oczekuje, że odzyska koszty poniesione w przyszłości. W takich przypadkach Spółka ujmuje przychody wyłącznie do wysokości kosztów poniesionych do momentu, w którym można dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia (metoda zysku zerowego);

Szczególnym przypadkiem są stosunkowo nieduże projekty IT (do kwoty 100 tys. zł), które zamykają się w ciągu 12 miesięcy, z których przychód rozpoznawany jest, zgodnie z dopuszczonym przez MSSF 15 wyjątkiem praktycznym, na zasadzie prawa do fakturowania.

Usługi gwarancji i własne usługi utrzymania systemu.

Gwarancje udzielane do umów na dostawę i wdrożenie systemów informatycznych stanowią odrębne zobowiązanie ze względu na to, że wykraczają poza typowe warunki gwarancji. Spółka ujmuje rozszerzone gwarancje (opieka serwisowa, utrzymania systemu) jako zobowiązania do wykonania świadczenia i przypisuje do takiej usługi część ceny z umowy. Zatem Spółka w takich przypadkach dokonuje alokacji części ceny z umowy do usługi gwarancyjnej. Przychód z usługi gwarancji rozszerzonej (opieki serwisowej, utrzymania systemu) rozpoznawany jest w czasie, ponieważ klient korzysta z usługi w miarę jej świadczenia przez dostawcę.

W przypadku gwarancji, których zakres nie przekracza wymaganego prawem minimum Spółka, na takie przyszłe i niepewne zobowiązania tworzy rezerwy na naprawy gwarancyjne, których odzwierciedleniem po stronie wynikowej są koszty operacyjne.

Sprzedaż licencji obcych i usług obcych.

Stanowią przychody z tytułu sprzedaży licencji obcych oraz ze świadczenia usług, które ze względów technologicznych lub prawnych muszą być realizowane przez podwykonawców (dotyczy usług utrzymania sprzętu i licencji oraz outsourcingu świadczonych przez ich producentów). Przychody ze sprzedaży licencji i tych usług obcych są rozpoznawane jak przychody ze sprzedaży towarów, co oznacza, że w momencie przekazania kontroli nad licencją lub usługą obcą przychód ujmowany jest jednorazowo.

Sprzedaż sprzętu.

W ramach kategorii sprzedaż sprzętu prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami na dostawę infrastruktury i rozpoznawane są zasadniczo w momencie przekazania kontroli nad sprzętem. Nie dotyczy to jedynie przypadków, kiedy sprzęt nie stanowi świadczenia odrębnego od dostarczonych razem z nim usług, wówczas bowiem przychody z jego sprzedaży są elementem zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na dostawie kompleksowego systemu infrastrukturalnego. W Spółce kompleksowe projekty stanowią rzadkość, zazwyczaj występuje sprzedaż sprzętu na zasadzie dystrybucji.

Zmienne wynagrodzenie.

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Spółka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Spółka jest stroną wielu umów, w przypadku których przewidziano kary umowne za niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie zobowiązań umownych. Spodziewane kary umowne mogą więc powodować, że wynagrodzenie, które w umowie określono w kwocie stałej, będzie jednak podlegać zmianom. Począwszy od 1 stycznia 2018 roku w ramach szacowania wysokości wynagrodzenia, do którego Spółka jest uprawniona na podstawie umowy, szacuje się w Spółce wartość oczekiwaną zapłaty uwzględniając prawdopodobieństwo zapłacenia takich kar umownych i inny elementów, które mogłyby potencjalnie zmienić wynagrodzenie. Wpływa to na pomniejszenie wartości przychodów, W przeszłości jednak wpływ kar umownych na wynik finansowy był nieistotny.

Poza karami umownymi nie występują znaczące inne czynniki mogące wpływać na wysokość wynagrodzenia (jak na przykład udzielane rabaty czy upusty).

Wyodrębnienie istotnego elementu finansowania w umowie z klientem.

Ustalając cenę transakcyjną, Spółka koryguje przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy daje klientowi lub Spółce istotnie korzyści z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług klientowi. W takich okolicznościach uznaje się, że umowa zawiera istotny element finansowania.

Spółka nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

W praktyce umowy zawierane przez Spółkę nie zawierają elementu finansowania, okres od momentu przekazania dóbr lub usług klientowi do momentu zapłaty jest krótki (1-3 miesięcy), zatem skutek dyskontowania byłby nieznaczący. MSSF 15 wskazuje, że jako praktyczne ułatwienie można przyjąć brak dyskontowania kwot, gdy płatności są oczekiwane w ciągu jednego roku po realizacji świadczenia.

Spółka stosując od 1 stycznia 2018 roku MSSF 15 wyodrębni w bilansie nowe pozycje: aktywa z tytułu umów z klientami oraz zobowiązania z tytułu umów z klientami, jeżeli na koniec okresu sprawozdawczego takie tytuły występują.

Aktywa z tytułu umów z klientami to prawa Spółki do wynagrodzenia w zamian za dostawy lub usługi, które Spółka przekazała klientowi, jeżeli prawa te są uzależnione od warunku innego niż upływ czasu (na przykład od rozliczenia umowy). Składnik aktywów z umowy powstaje w trakcie (lub w momencie), gdy Spółka spełnia zobowiązanie, dokonując przekazania dostaw klientowi i usług klientowi lub świadcząc na jego rzecz usługi, zanim klient zapłaci wynagrodzenie lub przed terminem, gdy stanie się należne.

Zobowiązanie z tytułu umów z klientami to obowiązek przekazania przez Spółkę klientowi dóbr lub świadczenia na jego rzecz usług w przyszłości. Jest ono wykazywane, jeśli Spółka otrzymała od klienta wynagrodzenie „z góry” (np. zaliczkę), bądź gdy wykazuje jako należność część lub całość wynagrodzenia zanim przekaże dobra lub usługi klientowi.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – zastosowanie po raz pierwszy i zmiany polityki rachunkowości

Nowy standard zastąpił MSR 39. Zmiany wprowadzone przez standard w rachunkowości instrumentów finansowych obejmują przede wszystkim:

- inne kategorie aktywów finansowych, od których uzależniona jest metoda wyceny aktywów; przydział aktywów do kategorii dokonywany jest w zależności od modelu biznesowego odnoszącego się do danego składnika aktywów oraz charakteru przepływów z niego,
- nowe zasady rachunkowości zabezpieczeń odzwierciedlające w większym stopniu zarządzanie ryzykiem,
- nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na przewidywanych stratach i powodujący konieczność szybszego ujmowania kosztów w wyniku finansowym.

MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Spółka zastosowała MSSF 9 w zakresie klasyfikacji i wyceny retrospektywnie, bez korekty danych porównawczych. Skutki wdrożenia standardu zostały ujęte jako zmiana bilansu otwarcia *zysków/strat z lat ubiegłych* na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Zarząd przeprowadził analizę dotyczącą zmian klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych zgodnie z MSSF 9 i MSR 39 na dzień pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2018 roku. W wyniku zastosowania nowego MSSF nie zmieni się klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych, poza zmianą w zakresie szacunku ryzyka kredytowego w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług.

Spółka do oszacowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, w przypadku należności z tytułu dostaw i usług, oraz w przypadku aktywów z tytułu umów z klientami stosuje uproszczone podejście tzn. wycenia w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w horyzoncie życia należności. Spółka do oszacowania odpisu z tytułu utraty wartości należności stosuje macierz rezerw (wskaźniki prawdopodobieństwa przeterminowania należności), opracowaną na podstawie danych historycznych dotyczących spłat należności przez kontrahentów. Odpis z tytułu utraty należności jest aktualizowany na każdy dzień sprawozdawczy. Przy ustalaniu odpisów aktualizujących, Spółka uwzględnia nie tylko

należności problematyczne (dla których ustalała odpisy już wcześniej), lecz również wszelkie należności z tytułu dostaw i usług nieprzetworzone, lub przetworzone nieznacznie), a także aktywa z tytułu umów z klientami.

Zgodnie z dopuszczoną przez MSSF 9 możliwością, Spółka zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych, co oznacza, że dane zaprezentowane na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 roku zostały sporządzone w oparciu o MSR 39.

**Wpływ wdrożenia MSSF 9 „Instrumenty finansowe” na dzień 1 stycznia 2018 roku (doszacowanie odpisów)
korekta bilansu otwarcia**

Tytuł	Korekty BO na 1 stycznia 2018 roku
Aktywa	
Należności z tytułu dostaw i usług	- 449 641,52
Aktywa z tytułu umów z klientami (należności)	-18 180,96
Wpływ netto na kapitał własny	
Zysk/strata netto z lat ubiegłych	-467 822,48

Doszacowany odpis na 1 stycznia 2018 r. ujmowany jest w wyniku z lat ubiegłych (zysk/strata z lat ubiegłych), ponieważ dotyczy zmiany polityki rachunkowości w związku z pierwszym zastosowaniem MSSF 9.

Na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 kategorie i wartości bilansowe poszczególnych klas aktywów finansowych i zobowiązań były następujące.:

Klasa aktywów finansowych	MSR 39		MSSF 9	
	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018
Aktywa trwałe				
Należności długoterminowe	Pożyczki i należności	100 558,48	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	100 558,48
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik	10 217 636,11	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik	10 217 636,11
Aktywa finansowe	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik	400 000,00	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik	400 000,00
Aktywa obrotowe				
Należności z tytułu dostaw i usług**	Pożyczki i należności	11 637 287,61	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	11 187 646,09
Należności pozostałe	Pożyczki i należności	183 764,22	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	183 764,22
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Pożyczki i należności	382 753,09	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	382 753,09

** zmiana wartości wynika ze zmiany modelu utraty wartości

Klasa zobowiązań finansowych	MSR 39	MSSF 9
------------------------------	--------	--------

	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018
Zobowiązania długoterminowe				
Zobowiązania finansowe	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	286 221,97	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	286 221,97
Zobowiązania krótkoterminowe				
Kredyty bankowe	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	2 451 021,28	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	2 451 021,28
Zobowiązania finansowe	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	263 214,92	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	263 214,92
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 028 074,21	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 028 074,21
Zobowiązania pozostałe	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	248 538,02	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	248 538,02

C.11. Zmiany prezentacji

W skróconym śródrocznym sprawozdaniu sporządzonym za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 roku nie wystąpiły zmiany prezentacji.

C.12. Zdarzenia gospodarcze ujęte przez wynik lat ubiegłych

W sprawozdaniu finansowym za okres dziewięciu miesięcy 2018 roku nie wystąpiły w Spółce zdarzenia ujmowane przez wynik lat ubiegłych.

C.13. Korekty wynikające z błędów

W sprawozdaniu finansowym za dziewięć miesięcy 2018 roku nie wystąpiły w Spółce korekty wynikające z błędów lat ubiegłych.

C.14. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych. Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Spółki. Dane w sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane w z mniejszą dokładnością w tysiącach złotych.

C.15. Zasady przeliczania wybranych danych finansowych na EUR

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym oraz w okresie porównawczym notowania średnich kursów wymiany złotego w stosunku do EURO, ustalone przez Narodowy Bank Polski przedstawiły się następująco:

Okres sprawozdawczy 2018-01-01 - 2018-09-30		Okres sprawozdawczy 2017-01-01 - 2017-09-30	
Tab. nr 22 z dn. 31.01.2018	4,1488	Tab. nr 21 z dn. 31.01.2017	4,3308
Tab. nr 41 z dn. 28.02.2018	4,1779	Tab. nr 41 z dn. 28.02.2017	4,3166
Tab. nr 64 z dn. 31.03.2018	4,2085	Tab. nr 64 z dn. 31.03.2017	4,2198
Tab. nr 83 z dn. 28.04.2018	4,2204	Tab. nr 83 z dn. 28.04.2017	4,2170
Tab. nr 104 z dn. 31.05.2018	4,3195	Tab. nr 104 z dn. 31.05.2017	4,1737
Tab. nr 125 z dn. 30.06.2018	4,3616	Tab. nr 125 z dn. 30.06.2017	4,2265
Tab. nr 146 z dn. 31.07.2018	4,2779	Tab. nr 146 z dn. 31.07.2017	4,2545
Tab. nr 168 z dn. 31.08.2018	4,2953	Tab. nr 168 z dn. 31.08.2017	4,2618
Tab. nr 189 z dn. 29.09.2018	4,2714	Tab. nr 189 z dn. 29.09.2017	4,3091
*Średni arytmetyczny kurs w okresie	4,2535	*Średni arytmetyczny kurs w okresie	4,2566

*kurs stanowiący średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie sprawozdawczym

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu finansowym przeliczono na walutę EUR w następujący sposób:

- pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej (bilansu) przeliczone są według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na dzień bilansowy
 - w dniu 30 września 2018 roku 1 EUR = 4,2714 PLN
 - w dniu 31 grudnia 2017 roku 1 EUR = 4,1709 PLN
 - w dniu 30 września 2017 roku 1 EUR = 4,3091 PLN
 - pozycje sprawozdania zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczone są według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie sprawozdawczym
 - w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. 1 EUR = 4,2535 PLN
 - w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2017 r. 1 EUR = 4,2566 PLN
- kurs EUR średni wg NBP najwyższy (4,3978 PLN) i najniższy (4,1423 PLN) w roku 2018
kurs EUR średni wg NBP najwyższy (4,4157 PLN) i najniższy (4,1709 PLN) w roku 2017

C.16. Zmiany szacunków oraz odpisów aktualizujących wartość aktywów

Zmiana szacunków składnika sprawozdania finansowego

Szacunek to proces ustalania wartości składnika sprawozdania finansowego wymagającego własnego osądu na podstawie najbardziej aktualnych, dostępnych i wiarygodnych informacji. Na jednostkach ciąży obowiązek ciągłej weryfikacji szacunków w zależności od zmieniających się okoliczności stanowiących podstawę ich dokonania. Do najczęściej występujących szacunków zaliczane są:

- stawki amortyzacyjne,
- rezerwy,
- odpisy aktualizujące,
- podatek odroczone

Ujęcie zmiany szacunków w sprawozdaniu finansowym

Zmiany szacunku poszczególnego składnika sprawozdania finansowego należy uwzględnić przy obliczaniu zysku/straty netto w okresie, w którym ma miejsce zmiana szacunku, jeśli dotyczy tego okresu lub w okresie, w którym ma miejsce zmiana i w przyszłych okresach, jeżeli dotyczy wszystkich tych okresów. Skutki zmiany szacunku w celu uzyskania porównywalności

danych należy zaprezentować przy zachowaniu kryteriów klasyfikacyjnych zastosowanych w latach poprzednich, tzn. ująć w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której sklasyfikowano wcześniej wartość szacunku.

Sporządzenie skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Mimo, iż przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy kierownictwa spółki na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą różnić się od przewidywanych.

W porównaniu ze sprawozdaniem finansowym spółki sporządzonym na dzień 30 czerwca 2018 roku, dokonano niewielkich zmian w wartościach szacunkowych zaprezentowanych poniżej. Zmiany te nie wywierają istotnego wpływu na bieżący okres śródroczny.

Informacja o istotnych zmianach wielkości szacunkowych w tym o korektach z tytułu rezerw oraz dokonanych odpisach aktualizujących wartość składników aktywów w PLN

Tytuł	Stan na 30.09.2018 r.	Stan na 30.06.2018 r.	Zmiana w okresie od 01.07.2018 do 30.09.2018
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	272 606,18	395 800,70	-123 194,52
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	504 751,29	468 967,39	35 783,90
Rezerwa na koszty personalne	460 116,24	560 116,24	-100 000,00
Pozostałe rezerwy	0,00	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące należności krótkoterminowe	-3 017 067,01	-3 140 727,19	-123 660,18
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe	-444 671,60	-761 642,16	316 970,56
Odpisy aktualizujące zapasy do zbycia	-209 311,40	246 856,85	-37 545,45

C.17. Nabycia i zmniejszenia innych wartości niematerialnych

Nabycia i zmniejszenia innych wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku

Wyszczególnienie	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Inne wartości niematerialne				Razem
		Prawa autorskie	Know-how	Prace rozwojowe w toku wytwarzania	Licencje do oprogramowania	
Wartość księgowa brutto						
Stan na 1 stycznia 2018	8 714 130,35	0,00	0,00	0,00	3 757 484,25	12 471 614,60
Zwiększenia	279 747,06	0,00	0,00	0,00	2 356,98	282 104,04
Zmniejszenia	0,00	0,00	0,00	0,00	2 114,70	2 114,70
Stan na 30 września 2018	8 993 877,41	0,00	0,00	0,00	3 757 726,53	12 751 603,94
Skumulowane umorzenie						
Stan na 1 stycznia 2018	4 956 029,21	0,00	0,00	0,00	2 913 955,73	7 869 984,94
Amortyzacja za rok 2018	820 978,94	0,00	0,00	0,00	332 520,69	1 153 499,63
Zmniejszenia	0,00	0,00	0,00	0,00	2 114,70	2 114,70
Stan na 30 września 2018	5 491 692,39	0,00	0,00	0,00	3 244 361,72	9 021 369,87
Wartość netto na dzień 30 września 2018	3 216 869,26	0,00	0,00	0,00	513 364,81	3 730 234,07

Zakończone pozytywnym efektem gospodarczym prace rozwojowe, stanowią istotne wsparcie sprzedaży produktów i usług Spółki. Licencje obejmują przede wszystkim systemy komputerowe oraz oprogramowanie narzędziowe wykorzystywane w działalności Spółki.

Koszty zakończonych prac rozwojowych oraz licencje do oprogramowania komputerowego amortyzowane są przez ich przewidywany okres użytkowania, który wynosi od 2 do 5 lat.

C.18. Nabycia i zmniejszenia rzeczowych aktywów trwałych

Nabycia i zmniejszenia rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia techniczne	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	ŚT w budowie i zaliczki	Razem
Wartość księgowa brutto							
Stan na 1 stycznia 2018	531 342,00	16 248 810,50	7 147 543,50	4 200 407,36	1 035 042,11	4 500,00	29 167 645,47
Zwiększenia	0,00	0,00	136 898,03	892 420,23	45 758,18	0,00	1 075 076,44
Zmniejszenia	0,00	0,00	50 555,26	644 083,06	28 733,26	0,00	723 371,58
Stan na 30.09.2018 r.	531 342,00	16 248 810,50	7 233 886,27	4 448 744,53	1 052 067,03	4 500,00	29 519 350,33
Skumulowane umorzenie							
Stan na 1 stycznia 2018	0,00	2 463 424,00	6 165 967,35	3 386 313,46	986 123,22	0,00	13 001 828,03
Amortyzacja za rok 2018	0,00	261 867,83	316 625,04	296 602,16	21 808,45	0,00	896 903,48
Zmniejszenia	0,00	0,00	50 555,26	632 424,22	28 733,26	0,00	711 712,74
Stan na 30.09. 2018 r.	0,00	2 725 291,83	6 432 037,13	3 050 491,40	979 198,41	0,00	13 187 018,77
Wartość netto na dzień 30 września 2018	531 342,00	13 523 518,67	801 849,14	1 398 253,13	72 868,62	4 500,00	16 332 331,56

C.19. Aktywa finansowe

Wyszczególnienie	Stan na 30.09.2018	Stan na 30.06.2018	Stan na 31.12.2017	Stan na 30.09.2017
Aktywa finansowe ogółem	2 835 148,48	2 835 148,48	400 000,00	400 000,00
Akcje Spółek	0,00	0,00	0,00	0,00
Udzielone pożyczki	2 435 148,48	2 435 148,48	0,00	0,00
Inne długoterminowe aktywa finansowe (lokaty)	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00
w tym:				
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0,00	0,00	0,00	0,00
- Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0,00	0,00	0,00	0,00

C.20. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

Wyszczególnienie	Stan na 30.09.2018 r.	Stan na 30.06.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 30.09.2017 r.
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych ogółem	9 207 470,67	8 890 500,11	10 217 636,10	11 927 764,97
Udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wyceniane metodą praw własności	9 207 470,67	8 890 500,11	10 217 636,10	11 927 764,97

Spółka OPTeam S.A. na dzień 30 września 2018 r. w swoich aktywach finansowych posiada 22,81 % udziału w kapitale zakładowym spółki Polskie ePłatności SA(PeP) oraz 22,81 % głosów na Walnym Zgromadzeniu. Akcje PeP S.A. wycenione zostały metodą praw własności. Informacje na temat subiektywnych ocen i założeń przyjętych przez Spółkę na temat uzyskania na dzień 30 czerwca 2016 roku znaczącego wpływu na spółkę Polskie ePłatności S.A. zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na 31 grudnia 2016 roku.

Z uwagi na fakt, że akcje spółki Polskie ePłatności SA nie są notowane na aktywnym rynku, koszt nabycia posiadanego 22,81 % pakietu akcji tej spółki porównano z 22,81 % wartości jej aktywów netto na dzień 30 września 2018 roku, a różnicę udziału w aktywach netto ponad cenę nabycia inwestycji ujęto w wyniku finansowym w pozycji: udział w wyniku netto jednostki stowarzyszonej wycenianej metodą praw własności.

C.21. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 30 września 2018 r.

Bank/Kredytodawca	Kredyt wg umowy/limit PLN	Kwota pozostała do spłaty (wykorzystanie) PLN	Zabezpieczenia i termin spłaty
ING Bank Śląski S.A.: umowa wieloproduktowa , nr 887/2014/00000159/00 z dnia 18.08.2014 roku wraz z aneksami nr 1-8, odnawialny limit kredytowy w wysokości 7 mln zł, w tym sublimity: - kredyt obrotowy w rachunku bankowym do wysokości 5 mln zł, - gwarancje bankowe wadialne, dobrego wykonania kontraktu do wysokości 2 mln zł.	5 000 000,00	0,00	Zabezpieczenie: - hipoteka kaucyjna na nieruchomości położonej w Tajęcinie objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00162028/1 w wysokości 10 000 000.00 zł - cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości - weksel własny in blanco Termin spłaty: 16.08.2019 r.
mBank S.A.: umowa nr 20/062/18/Z/VV z dnia 22.06.2018 r. o kredyt w rachunku bieżącym do wysokości 3 mln zł.	3 000 000,00	1 781 310,92	Zabezpieczenie: - hipoteka umowna na nieruchomości położonej w Rzeszowie ul. Lisa Kuli 3 objętej księgą wieczystą nr KW RZ1Z/00067225/6 w wysokości 4 500 000.00 zł - cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości, - weksel własny in blanco Termin spłaty: 20.06.2019 r.
Razem	8 000 000,00	1 781 310,92	

C.22. Koszty działalności operacyjnej

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 30.09.2018	od 01.01.2017 do 30.09.2017
Koszty działalności operacyjnej		
Amortyzacja	2 050 678,11	2 182 477,44
Zużycie materiałów i energii, w tym:	5 139 195,53	4 733 677,77
- zużycie materiałów	4 916 584,11	4 482 120,03
- zużycie energii	222 611,42	251 557,74
Usługi obce, w tym:	10 759 242,49	7 517 916,48
- najem powierzchni biurowej usługowej i biurowej	130 553,90	141 665,29
- usługi telekomunikacyjne	95 411,23	136 753,39
- usługi remontowe i transportowe	333 633,74	289 215,14
- usługi podwykonawców	8 960 746,46	5 709 585,22
- usługi pozostałe	1 238 897,16	1 240 697,44
Podatki i opłaty	210 218,24	211 015,35
Wynagrodzenia	8 315 951,50	8 315 514,16
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym	1 833 526,27	1 915 559,57
- składki ZUS	1 434 945,53	1 455 205,21
Pozostałe koszty rodzajowe, w tym:	835 945,52	868 033,72
- podróże służbowe	169 861,66	362 743,96
- reklama i reprezentacja	340 257,88	222 066,63
- ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	239 276,41	212 910,78
- pozostałe koszty rodzajowe	86 549,57	70 312,35
Razem koszty według rodzaju	29 144 757,66	25 744 194,49
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	7 943 265,97	7 733 621,86
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych oraz koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	264 520,86	1 134 953,16
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	20 936 970,83	16 875 619,47

C.23. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto, przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub częstotliwość

Na dzień 30 września 2018 roku i w okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym Sprawozdaniem nie wystąpiły w sprawozdaniu OPTeam S.A. pozycje nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub częstotliwość.

C.24. Informacje o emisjach, wykupie i spłacie dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Dłużne papiery wartościowe.

Spółka OPTeam S.A. nie emitowała ani w okresie sprawozdawczym ani w latach poprzednich dłużnych papierów wartościowych.

Emisja akcji.

Spółka OPTeam S.A. nie emitowała w okresie sprawozdawczym akcji.

C.25. Podmioty powiązane

Podmiotem powiązaniem Spółki OPTeam jest Spółka Polskie ePłatności S.A. Innymi podmiotami powiązanymi Spółki są Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, oraz osoby będące bliskimi członkami rodziny tych osób.

Transakcje handlowe z podmiotami powiązanymi osobowo w okresie dziewięciu miesięcy 2018 roku .

Wyszczególnienie	Sprzedaż usług	Zakup usług	Sprzedaż towarów	Zakup towarów	Zobowiązania	Należności
Elżbieta Jolanta Pelczar; poprzez P. Andrzeja Pelczara	0,00	28 782,00	120,54	0,00	0,00	0,00
Kancelaria Adwokacka W. Zaniewicz, H. Zaniewicz s.c.; poprzez P. Wiesława Zaniewicza	1 014,75	0,00	1 310,29	0,00	0,00	0,00
JB GROUP.; poprzez P. Janusza Bobera	0,00	0,00	1 073,00	0,00	0,00	0,00
Central Europe Trust Polska; poprzez P. Piotra Kołodziejczyka	0,00	25 665,80	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem	1 014,75	54 447,80	2 503,83	0,00	0,00	0,00

Transakcje handlowe z podmiotami powiązanymi kapitałowo

Transakcje z podmiotami powiązanymi odbywają się na zasadach rynkowych. Kwoty nieuregulowanych płatności nie są zabezpieczone i zostaną rozliczone w środkach pieniężnych. W okresie obrachunkowym nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji ze stronami powiązanymi.

Transakcje w okresie od 1 stycznia do 30 września 2018 roku pomiędzy OPTeam S.A. a spółką powiązaną Polskie ePłatności S.A. ujawnione zostały poniżej:

	Przychody –sprzedaż towarów i usług	Zakup towarów i usług	Zobowiązania	Należności
Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A.	2 262 398,29	31 146,42	0,00	434 133,71

C.26. Istotne dokonania OPTeam S.A. w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły inne istotne zdarzenia poza opisanymi w niniejszym sprawozdaniu śródrocznym

C.27. Sezonowość lub cykliczność w działalności Spółki w okresie śródrocznym

Podobnie jak w przypadku większości spółek sektora IT przychody ze sprzedaży OPTeam S.A. podlegają umiarkowanemu efektowi sezonowemu. Największymi przychodami charakteryzuje się zwykle czwarty kwartał roku, najmniejszymi kwartał pierwszy. Zjawisko sezonowości jak również pewnej nieregularności przychodów, może spowodować okresowe zaburzenia wyniku finansowego.

C.28. Stanowisko zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie półrocznym w stosunku do wyników prognozowanych.

Spółka OPTeam S.A. nie publikowała prognoz na rok 2018.

C.29. Sprawy sądowe - wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

Spółka prowadzi kilkanaście spraw sądowych i postępowań egzekucyjnych mających na celu odzyskanie należności za dostarczone produkty i usługi. Należności będące przedmiotem powyższych postępowań objęte są odpisem aktualizującym. Na dzień 30 września 2018 roku i w okresie sprawozdawczym objętym niniejszym Sprawozdaniem Spółka OPTeam S.A. nie była stroną postępowań przed sądem lub innym organem o zobowiązania lub wierzytelności, których pojedyncza lub łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

C.30. Informacje o zawarciu przez emitenta jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe

Emitent informuje, że w okresie sprawozdawczym objętym niniejszym Sprawozdaniem Spółka OPTeam S.A. nie zawierała z podmiotami powiązanymi transakcji na innych warunkach niż rynkowe.

C.31. Segmenty działalności

Emitent prowadzi jednolitą działalność informatyczną, polegającą na sprzedaży usług informatycznych wraz z dostawą sprzętu komputerowego. Prawie całość przychodów ze sprzedaży realizowana jest również na rynku polskim. Z tego powodu Emitent nie przedstawił za trzy kwartały 2018 roku i w okresach porównywalnych podziału na segmenty działalności.

W okresie dziewięciu miesięcy 2018 roku Spółka OPTeam nie uzyskała kwoty przychodów przekraczających 10 % ogólnej sumy przychodów ze sprzedaży do jednego nabywcy.

C.32. Zobowiązania warunkowe

W ramach działalności handlowej OPTeam wykorzystuje dostępność gwarancji bankowych, jak również ubezpieczeniowych gwarancji kontraktowych, jako formy zabezpieczenia transakcji gospodarczych z różnymi firmami, instytucjami i podmiotami administracji. Zobowiązania warunkowe obejmują udzielone Spółce gwarancje ubezpieczeniowe oraz gwarancje bankowe związane z zabezpieczeniem dobrego wykonania umowy oraz wadium w ramach przetargu. Gwarancje te mają charakter przejściowy i związane są odpowiednio z wymogami umowy na dostawy produktów oraz wymogami postępowania przetargowego. Według przewidywań Spółki nie wystąpi konieczność uruchamiania przedmiotowych gwarancji.

Otrzymane gwarancje

Zobowiązania warunkowe	Stan na 30.09.2018 r.	Stan na 30.06.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 30.09.2017 r.
Otrzymane gwarancje ubezpieczeniowe, w tym na:	2 512 861,65	2 883 275,19	2 240 809,79	2 240 809,79
- na zabezpieczenie dobrego wykonania kontraktu	1 439 861,65	1 833 275,19	2 240 809,79	1 606 738,14
- na wadium w ramach przetargu publicznego	1 073 000,00	1 050 000,00	0,00	0,00
Otrzymane gwarancje bankowe, w tym na:	1 612 191,24	1 852 912,68	1 543 192,38	1 543 192,38
- na zabezpieczenie dobrego wykonania kontraktu	1 467 191,24	1 418 912,68	1 513 192,38	1 261 017,70
- na wadium w ramach przetargu publicznego	145 000,00	434 000,00	30 000,00	327 000,00

C.33. Informacje o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji stanowi równowartość co najmniej 10 % kapitałów własnych emitent

Udzielone poręczenia

Udzielone poręczenia spółce stowarzyszonej - Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z siedzibą w Rzeszowie (PeP S.A.)

Podmiot	Regon	Rodzaj zobowiązania	Kwota zobowiązania (PLN)	Okres poręczenia od – do
Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z siedzibą w Rzeszowie - zabezpieczenie spłaty wierzytelności mBank S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 18, wynikających z Umowy kredytu z dnia 24 kwietnia 2017 r, wraz aneksem nr 1 z dnia 10 maja 2017 r.	180523400	zabezpieczenie zobowiązań – zastaw rejestrowy i zastaw finansowy na wszystkich akcjach PeP S.A.	zabezpieczenie do kwoty 142 500 000 PLN	Od 16.05.2017 r. do upływu okresu zabezpieczenia, nie później niż 24 kwietnia 2026 roku.
Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z siedzibą w Rzeszowie (poprzednio poręczenie było dla NeoTu Spółka z o.o. z siedzibą w Kielcach, której Spółka Polskie ePłatności S.A. była właścicielem 100 % udziałów.) - zabezpieczenie wierzytelności P4 Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie („Play”), wynikających z umowy dostawy towarów dla PeP S.A.(poprzednio NeoTu) .	9512120077	poręczenie zobowiązań z tytułu dostaw towarów	Poręczenie do kwoty 9 600 000 PLN	Dotyczy zobowiązań powstałych od 13.09.2017 roku do 30.06.2019 roku, poręczenie wygasa po upływie 12 miesięcy od daty wymagalności ostatniej faktury wystawionej w powyższym okresie przez P4 Spółka z o.o.

W okresie objętym niniejszym Sprawozdaniem oraz w 2017 roku Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. na bieżąco wywiązywało się ze swoich zobowiązań.

C.34. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Wyszczególnienie	Za okres od 01.01.2018 do 30.09.2018	Za okres od 01.01.2017 do 30.09.2017
Dywidendy wypłacone (razem)	0,00	0,00
Kwoty wypłacone w trakcie roku właścicielom spółki za rok 2017	0,00	0,00
Dywidenda za rok zakończony 31 grudnia 2016	0,00	0,00

Emitent nie dokonywał wypłaty akcjonariuszom dywidendy w okresie dziewięciu miesięcy 2018 roku oraz w 2017 roku.

Uchwałą nr 7/2017 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy OPTeam S.A. z dnia 25 maja 2017 roku w sprawie sposobu podziału zysku OPTeam S.A. za rok obrotowy 2016 przeznaczona została na wypłatę dywidendy kwota 12 482 428,86 zł, to jest w wysokości 1,71 zł. W związku z wypłatą w dniu 28 grudnia 2016 roku zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy w kwocie 12 482 428,86 zł, zysk netto za rok obrotowy od 01.01.2016 do 31.12.2016 r., przeznaczony do podziału pomiędzy akcjonariuszy, został już w całości wypłacony.

C.35. Informacje o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez jednostkę umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy jednostki.

OPTeam S.A. nie zawarła umów nieuwzględnionych w bilansie za okres od stycznia do września 2018 roku.

C.36. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.

Po dniu bilansowym, do dnia sporządzenia skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego za okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2018 r. nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały a powinny być ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego lub ujawnione w śródrocznym skróconym sprawozdaniu finansowym.

C.37. Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi.

Nie występują w niniejszym sprawozdaniu różnice danych w stosunku do danych ujawnionych w uprzednio sporządzonych i opublikowanych sprawozdaniach.

C.38. Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

Na dzień sporządzenia niniejszego raportu nie są znane inne zdarzenia i informacje niż wymienione w sprawozdaniu, mające istotny wpływ na sytuację kadrową, majątkową i finansową Spółki. Emitent na bieżąco realizuje zaciągnięte zobowiązania.

C.39. Wskazanie czynników, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału.

W opinii Zarządu OPTeam S.A. obecna sytuacja finansowa Spółki, jej potencjał produkcyjny oraz pozycja rynkowa są dobre i stwarzają sprzyjające warunki do dalszego funkcjonowania i rozwoju. Według Zarządu do najważniejszych czynników zewnętrznych oraz wewnętrznych, które mogą wpłynąć na działalność Spółki OPTeam S.A. i osiągnięte przez nią wyniki w perspektywie kolejnego kwartału i roku, zaliczyć można:

Czynniki zewnętrzne:

- rozwój sytuacji ekonomicznej, gospodarczej w kraju,
- nastawienie potencjalnych klientów do kwestii inwestycji w IT w kontekście ogólnej sytuacji ekonomicznej,
- ryzyko przesuwania w czasie przez potencjalnych klientów decyzji o ich inwestycjach w IT,
- intensywność działań bezpośredniej oraz pośredniej konkurencji zarówno ze strony polskich jak i zagranicznych przedsiębiorstw informatycznych,
- ryzyko związane z nasyceniem technologicznym,
- szanse i ryzyka związane ze zmianami technologicznymi w branży IT i rozwojem nowych produktów.

Czynniki wewnętrzne

- rezultaty intensywnych bieżących działań handlowych zarówno na rynku krajowym, jak i za granicą,
- przebieg prac w ramach realizowanych umów,
- konieczność przyciągania i utrzymania najbardziej wykwalifikowanych oraz kluczowych pracowników,
- rezultaty prac nad nowymi produktami.

C.40. Zatwierdzenie do publikacji

Skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe sporządzone za okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2018 roku (wraz z danymi porównawczymi) zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd OPTeam S.A. w dniu 08.11.2018 r.

Data	Imię i Nazwisko	Funkcja	Podpis
08.11.2018 r.	Tomasz Ostrowski	Prezes Zarządu	
08.11.2018 r.	Jacek Błahut	Wiceprezes Zarządu	
08.11.2018 r.	Rafał Gnojnicki	Wiceprezes Zarządu	

Podpisy osoby odpowiedzialnej za sporządzenie skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego

Data	Imię i Nazwisko	Funkcja	Podpis
08.11.2018 r.	Dobrosława Rączka	Dyrektor Finansowy – Główny Księgowy	